

2023

SANSKRIT

B.A. Fifth Semester End Examination - 2023

PAPER - DSE-2

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Illustrate the answers wherever necessary.

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतेन दवनागर्या च समाधेयाः 2×10=20

A. दश समाधेयाः

1. साहित्यदर्पणे काव्यलक्षणं किं वर्तते?
2. शब्दशक्तयः काः सन्ति?
3. साहित्यदर्पणग्रन्थस्य रचयिता कः? अस्य ग्रन्थस्य प्रथमपरिच्छेदस्य नाम किम्?
4. महिमभट्टस्य काव्यशास्त्रीयग्रन्थस्य नाम किम्? कुन्तककृतकाव्यशास्त्रीयग्रन्थस्य नाम किम्?

(Turn Over)

(2)

(3)

5. काव्यस्य उपादेयत्वम् आग्नेयपुराणे किमुक्तम्?
6. जयदेवस्य मते कति रीतयः? काः च ताः?
7. 'गङ्गायां घोषः' - अत्र कया शक्त्या अर्थावबोधः जायते? 'कलिङ्गः साहसिकः' - इत्यत्र लक्ष्यार्थः कः?
8. विभावस्य किं स्वरूपम्?
9. रसास्वादे विभावादीनाम् एकः प्रतिभासः कथं जायते?
10. करुणादीनां सुखमयत्वेऽपि काव्य- नाट्ययोः दर्शन - श्रवणाभ्याम् अश्रुपातः कथं जायते?
11. साहित्यदर्पणे कति व्याभिचारिभावाः सन्ति? के च ते?
12. विप्रलम्भ-शृङ्गारः कः उच्चते?
13. साहित्यदर्पणकारेण धीरोदात्तनायकस्य किं लक्षणं निगदितम्?
14. साहित्यदर्पणकारेण निसृष्टार्थदूतस्य किं लक्षणं प्रोक्तम्?
15. शृङ्गारः कतिविधः? के च ते?

B. चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः

5×4=20

1. साहित्यदर्पणग्रन्थस्य मङ्गलाचरणस्य व्याख्यानं कुरुत।

B.A. RNLKWC-/Sanskrit/DSE-2/SEM-V/23

(Continued)

2. योग्यता-आकांक्षा-आसत्तयः काः?
  3. के वाक्यभेदाः?
  4. टीका कार्या - हास्यरसः।
  5. लक्षणोदाहरणप्रतिपादनपुरस्सरं वीररसस्य परिचयं कारयत।
  6. साहित्यदर्पणानुसारेण काव्यफलं प्रतिपादनीयम्।
- C. यथाकामं द्वौ समाधत्तः**

10×2=20

1. आचार्यमम्मटकृतं काव्यतक्षणम् आलोचयत।
2. व्यञ्जनास्वरूपं सोदाहरणं वर्णनीयम्।
3. विभावादेः साधारणीकरणं कथं भवनीति प्रतिपाद्यताम्।
4. नायिकायाः लक्षणं सभेदं सोदाहरणं प्रतिपादयत।

B.A. RNLKWC-/Sanskrit/DSE-2/SEM-V/23